

Kantonalni sud u Sarajevu i to sudija Aida Šabanović, u upravnom sporu tužitelja Šašić Dženan iz Jablanice, Zlate br. 4 koga zastupa Božić Bruno odvjetnik iz Travnika, ul. Fatmići br. 3, protiv tuženog Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Sarajevo ul. Marka Marulića br. 2, radi poništenja rješenja broj: UP I 05/2-23-11-51/15 FM od 12.07.2017.godine, u predmetu izdavanja okolinske dozvole, dana 16.07.2021. godine donio je,

P R E S U D U

Tužba se uvažava, rješenje Federalnog ministarstva okoliša i turizma broj: UP I 05/2-23-11-51/15 FM od 12.07.2017.godine se poništava i predmet vraća Federalnom ministarstvu okoliša i turizma na ponovan postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog, bliže označenim u uvodu presude: tačkom 1. dispozitiva izdaje se okolinska dozvola investitoru „EKO-VAT“ d.o.o. Jablanica za malu hidroelektranu Zlate instalisane snage 4,52 MW, vodotok Doljanka, Općina Jablanica; podtačkom 1.1. stavlja se van snage izdata okolinska dozvola broj: UP I 05/2-23-11-51/15 od 12.10.2015.godine investitora „EKO-VAT“ d.o.o. Jablanica za malu hidroelektranu Zlate, instalisana snaga 3,12 MW, vodotok Doljanka, Općina Jablanica; tačkom 2. dispozitiva dat je opis postrojenja; tačkom 3. dispozitiva Mogućih značajnih utjecaja i mjerene za sprečavanje; 3.1. Utjecaj u fazi građenja; 3.2. Potencijalni utjecaji u fazi korištenja; tačkom 4. dispozitiva Mjere za sprječavanje; 4.1. Faza građenja; 4.2. Faza eksploatacije/korištenja; tačkom 5. dispozitiva Monitoring; 5.1. Monitoring u fazi građenja; 5.2. Monitoring u fazi rada; tačkom 6. dispozitiva Izvještavanje i tačkom 7. dispozitiva Rok važnosti ovog rješenja je 5 godina od dana uručenja rješenja.

Tužbom od 15.10.2018.godine tužitelj je putem punomočnika pokrenuo upravni spor, osporio je rešenje tuženog od 12.07.2017.godine uz obrazloženje da je taj akt donesen uz bitne povrede postupka, na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju i uz pogrešnu primjenu zakona, Zakona o upravnom postupku Federacije BiH kao općeg propisa i Zakona o zaštiti okoliša Federacije BiH kao posebnog „lex specialis“ propisa, da su osporenim rješenjem povrijeđene odredbe članova 7, 8, 11 i 141 Zakona o upravnom postupku na račun tužitelja jer mu kao zainteresiranoj stranci nije omogućeno da učestvuje u postupku donošenja rješenja, rješenje mu nije dostavljeno u redovnoj proceduri i time mu je onemogućeno podnošenje pravnog lijeka. Tužitelju je, kako se dalje navodi u tužbi osporeno rješenje dostavljeno tek temeljem Zakona o slobodi pristupa informacijama te tužitelj u svoje ime kao i ime svih građana koji su potpisali peticiju protiv izgradnje predmetne mini hidroelektrane na rijeci Doljanka ističe da se protivi izgradnji mini hidroelektrane Zlate jer se rijeka Doljanka nalazi u Registru prirodne baštine hercegovačko-neretvanskog kantona i na njoj nije dozvoljena nikakva gradnja, da je ribarstvu na takvoj rijeci zabranjena izgradnja mini hidroelektrane, da je tužitelj imao pravo da kao stranka u skladu sa članom 48 Zakona o upravnom postupku učestvuje u postupku i da je zemljište na kome se planira izgradnja mini hidroelektrane poljoprivredne namjene pa se na njemu ne bi moglo graditi. Dalje se u tužbi navodi da su osporenim rješenjem povrijeđene odredbe članova 3, 10, 36 i 40 Zakona o zaštiti okoliša Federacije BiH, da ništa od propisanog ovim odredbama tuženi u donošenju osporenog rješenja nije ispunio, da je obrazloženje tog akta protivno članu 207 stav 2. Zakona o upravnom postupku i da iz svih ovih razloga tužitelj predlaže da se rješenje tuženog od 12.07.2017.godine poništi.

Podneskom od 19.11.2018.godine tuženi je dao odgovor na tužbu ističući da u svemu ostaje kod razloga rješenja broj: UP I 05/2-23-11-51/15 FM od 12.07.2017.godine, prigovorio je blagovremenosti tužbe obrazlažući da je u tužbi navedeno „u ostavljenom roku“ ali da nigdje nije naznačeno koji je to ostavljeni rok i od kada se ima računati taj ostavljeni rok, da je neprihvatljivo pozivanje tužitelja na Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije BiH obzirom da je taj Zakon u konkretnom slučaju neprimjenjiv, da je osporeno rješenje dostavljeno zainteresiranim stranama „EKO-VAT“ d.o.o. Jablanica, Općini Jablanica i Federalnoj upravi za inspekcijske poslove još u julu 2017.godine i da je postalo pravosnažno 03.10.2017.godine i tuženi se poziva na član 216 stav 2. Zakona o upravnom postupku koji propisuje rok od 60 dana u kojem je nadležni organ dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci i da je stoga neprihvatljiv prigovor tužitelja da rješenje nije dostavljeno u redovnoj proceduri. U odgovoru na tužbu se dalje navodi da je aktom tuženog broj: UP-I/05-23-11-51/15-FM od 21.08.2017.godine upućen dopis Kantonalmu sudu u Sarajevu i zatražena informacija o pokretanju upravnog spora protiv predmetnog osporenog rješenja od 12.07.2017.godine gdje u pravnoj pouci rješenja stoji da se ne može izjaviti žalba na rješenje ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana, pa je tuženi aktom suda broj: 09 0 U 029233 17 R od 08.09.2017.godine obavješten da nije pokrenut upravni spor protiv rješenja tuženog od 12.07.2017.godine. Nadalje u odgovoru na tužbu tuženi je osporio navode tužbe da javnost nije bila upućena u postupak donošenja okolinske dozvole, da je osporenim aktom došlo do povrede odredaba Zakona o zaštiti okoliša Federacije BiH, navode koji se tiču upisa rijeke Doljanke u Registru prirodne baštine Hercegovačko-neretvanskog kantona, tuženi je prigovorio i urednosti tužbe jer nedostaje oznaka zainteresovanog lica u smislu člana 21 stav 3. i člana 27 stav 1. Zakona o upravnim sporovima obzirom da prilikom izdavanja okolinske dozvole uvijek postoji zainteresirano lice a to je investor i konačno tuženi je predložio da se tužba odbaci kao nepotpuna ili kao nedopuštena uslijed proteka roka i neispunjavanja uslova iz člana 22 stav 1. Zakona o upravnim sporovima, ili da se odbije kao neosnovana.

Zakonitost osporenog rješenja sud je ispitao i cijenio u granicama zahtjeva iz tužbe u smislu odredbe člana 34 Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“ broj 9/05) i odlučio je kao u izreci iz sljedećih razloga:

Imajući u vidu stanje spisa predmetne stvari, zakonske odredbe i razloge date u obrazloženju osporenog rješenja, navode tužbe i odgovora na tužbu, ovaj sud cijeni da osporeno rješenje nije doneseno na pravilan i zakonit način.

Naime, iz spisa predmetne stvari je vidljivo da je „EKO-VAT“ d.o.o. Jablanica u svojstvu investitora tuženom podnio zahtjev za izdavanje okolinske dozvole za malu hidroelektranu Zlate instalirane snage 4,52 MW, vodotok Doljanka, Općina Jablanica, uz koju je dostavio pored ostalog, Ugovor o koncesiji za korištenje vode rijeke Doljanke i javnog dobra sa ciljem proizvodnje električne energije izgradnjom male HE „Zlate“ instalirane snage 3,2 MW Općina Jablanica, zaključen između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, kao koncesora i tužitelja kao koncesionara u martu 2015.godine, prethodnu vodnu saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanske županije/kanton broj: UP/I-11-05-27-181-2/14 od 10.03.2015.godine izdatu investitoru u svrhu pribavljanja urbanističke saglasnosti za izradu projektne dokumentacije i nakon toga pribavljanja vodne saglasnosti na projektu dokumentaciju objekta mala HE „Zlate“ na vodotoku Doljanka instalirane snage 3,2 MW, kao i Studiju procjene uticaja na okoliš za MHE Zlate izrađenu od ENOVA d.o.o. Sarajevo u decembru 2016.godine.

Tuženi pod brojem: UP-I 05/2-23-11-51/15-PM od 06.02.2017.godine upućuje Općini Jablanica, Mjesnoj zajednici Doljani u Općini Jablanica Udrizi građana „Runolist“ Doljani Jablanica, Mjesnoj zajednici Jablanica II Općina Jablanica, Javnom preduzeću Agencija za vodno područje slivovi Jadranskog mora i Ministarstvu trgovine turizma i zaštite okoliša Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije akt kojim obavještava o namjeri izgradnje male hidroelektrane Zlate instalisanog kapaciteta 4,52 MW na lokalitetu Općine Jablanica koji objekat spada u grupu projekata za koje se prethodno procjenjuje uticaj na okoliš na osnovu provjere Federalnog ministarstva okoliša i turizma, da se u procesu procjene vrši identifikacija, opis i odgovarajuća procjena direktnih i indirektnih uticaja nekog projekta na ljude, biljni i životinjski svijet, zemljište, vodu zrak, klimu, krajolike, materijalna dobra zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/03) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj 38/09) treba osigurati učešće javnosti u postupcima, da se dostavlja Studija uticaja na okoliš radi upoznavanja sa namjeravanim zahvatom i

davanja primjedbi i sugestija, određuje se rok za to i da će se dana 20.02.2017.godine u Sali općinskog vijeća Općine Jablanica sa početkom u 11 sati provesti javna rasprava.

U dnevnim novinama Oslobođenje od 02.02.2017.godine objavljen je poziv stanovnicima, svim zainteresiranim subjektima i nevladinim organizacijama da uzmu učešće u javnoj raspravi ocjene Studije uticaja na okoliš u postupku izdavanja okolinske dozvole investitoru „EKO-VAT“ d.o.o. Jablanica za projekat izgradnje minihidroelektrane Zlate na lokaciji naselja Zlate Mjesna zajednica Jablanica 2 Općina Jablanica, te su pozvani da u pisanoj formi tuženom dostave u roku od 30 dana primjedbe i sugestije vezano za Studiju, a da je sva dokumentacija dostupna na uvid u prostorijama tuženog Sektor za okolinske dozvole Sarajevo i na web stranici tuženog.

Dana 20.02.2017.godine održana je javna rasprava i na sačinjeni zapisnik konstatovan Dnevni red: 1. Prezentacija zakonskog temelja u postupku izdavanja okolinske dozvole; Prezentacija Studije o utjecaju na okoliš; 3. Diskusija, pitanja i odgovori, a potom i diskusije prisutnih i prilog ovog zapisnika čini spisak lica koja su prisustvovala javnoj raspravi.

Uslijedili su akti ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije od 02.03.2017.godine kojim se daje mišljenje na ovu Studiju, zatim akt Općine Jablanica Mjesna zajednica Doljani od 14.03.2017.godine kojim se iznose primjedbe i sugestije na dostavljenu Studiju kao i odgovori investitora predmetnog objekta „EKO-VAT“ d.o.o. Jablanica od 31.05.2017.godine i 07.07.2017.godine, na ove primjedbe i sugestije te mišljenje dato na osnovu održane javne rasprave.

Rješenjem ministricе Federalnog ministarstva okoliša i turizma broj: UP-I-05/2-23-11-51/15-FM-1 od 06.02.2017.godine je u skladu sa članom 70 stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 35/05) i Pravilnikom o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati nosioci izrade studije utjecaja na okoliš i visine naknade i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/12) imenovana stručna Komisija za ocjenu studije uticaja na okoliš male hidroelektrane Zlate instalisanog kapaciteta 4,52 MW investitora „EKO-VAT“ d.o.o. u sastavu: Fetah Muhić dipl. ecc. voditelj postupka, mr. Esma Manić, dipl. ing. mašinstva član, Igor Palinić dipl. ing. član i mr Amir Husagić dipl. ing. ekolog član, sa zadatkom da izvrši kontrolu podataka i ocjenu mjera i aktivnosti utvrđenih u Studiji uticaja na okoliš i predloži uslove i mjere za ublažavanje negativnih uticaja na okoliš. Komisija nakon ocjene i analize Studije u skladu sa zakonskim i podzakonskim odredbama koje navodi podnosi Izvještaj u kojem mr Amir Husagić dipl. ing. ekolog i Igor P. Palinić dipl. ing arhitekture navode da je Studija vrlo detaljno i stručno izrađena uz korištenje svih dostupnih podataka ali da će se u toku izgradnje postrojenja koristiti velika količina građevinskih materijala i da je potrebno dati procjenu njihovih količina, a ukoliko postoji predračun radova sa iskazanim količinama u sklopu projekta da je Studiju neophodno dopuniti tim podacima. Nadalje, da su u Studiji rizici od incidentnih situacija kod malih hidroelektrana kapaciteta kao što je predmetna minimalni, ali da se ne smiju zanemariti i da je u Studiju trebalo dodatno pojasniti mjere zaštite nakon eventualnog prestanka korištenja postrojenja, da je osiguranje ekološki prihvatljivog protoka najvažniji zadatak budućeg operatera i da je u daljoj fazi izrade projektne dokumentacije potrebno izvršiti određivanje vrijednosti prihvatljivih protoka na profilima vodozahvata za koje to nije urađeno. U sistemu monitoringa je neophodno detaljno opisati sisteme monitoringa kvaliteta vode, zraka, tla, flore, faune, pejzaža, buke uz navođenje metodologije i učestalosti odgovarajućih mjerena i pri tome se pozvati na odgovarajuće pravilnike koji propisuju isto, da je pri izradi glavnog projekta objekta potrebno odrediti mjere za nesmetano kretanje ihtiofaune, a da je posebno značajna mjera u fazi korištenja monitoring kojim treba obuhvatiti kontrolu ispuštanja ekološki prihvatljivog protoka i funkcionalnost prolaza za ribe. Nadalje, se zaključuje da treba obratiti pažnju na dio strukture koji se nalazi u sklopu Parka prirode Blidinje kao zaštićenog parka prirode uzimajući u obzir svu važeću zakonsku legislativu kojom se posebno štiti okoliš u tim područjima za vrijeme izgradnje i rada predmetne male hidroelektrane.

Esma Manić dipl. ing. el. član stručne Komisije za ocjenu Studije u svom izvještaju od 06.03.2017.godine navodi da opis lokacije u Studiji nije usaglašen sa Ugovorom o koncesiji od 05.03.2015.godine obzirom da je izostavljena parcela k.č. 2724., da je u Studiji navedeno da se nova Doljanka - Jablanica na osnovu kojih je utvrđen srednji proticaj i ekološki prihvatljiv protok, da je naknadnom uspostavom vodomjerne stanice na planiranom zahvatu male hidroelektrane utvrđen srednji proticaj i ekološki prihvatljiv protok a koji se značajno razlikuje od podataka iz Idejnog projekta i

ti podaci su korišteni za izradu Glavnog projekta, u dijelu koji se odnosi na procjenu emisija tokom rada, kod uticaja buke razmatrana je zona III (IV) i nije jasno na osnovu čega je definisana zona, da je u tom smislu neophodno dati obrazloženja koja se odnose na najbliže objekte za stanovanja, a nakon izgradnje i puštanja u rad, a da je prije tehničkog prijema neophodno izvršiti mjerjenje buke kako bi se utvrdio uticaj i eventualno dale mjere. Nadalje, ukazuje na pogrešnu oznaku lokacije u tabeli 4. Studije, da je u Studiji dat detaljan opis šireg područja Općine Jablanica ali bez detalja koji se odnose na uži lokalitet posebno dio stanovništva koji živi u neposrednoj blizini, da su navedeni različiti podaci o blizini naselja i predmetnih građevina, vodozahvata, cjevovoda, strojare, da li u blizini ima poljoprivrednog zemljišta, da li se voda iz predmetnog vodotoka koristi u druge svrhe, navodnjavanje, vodenice i slično, da li stanovništvo u blizini intenzivno koristi vodu iz vodotoka, te da je neophodno pribavljanje saglasnosti od strane institucija nadležnih za zaštićena područja, materijalna dobra i kulturno historijske spomenike a koji su u vezi sa izgradnjom i eksploatacijom predmetnog objekta, da nije dat u pogledu mogućih značajnih uticaja projekta na okoliš kod ovakve vrste objekata način da se isti minimiziraju u svim fazama od gradnje do puštanja u pogon, ukazuje se i na neke štamparske greške i da se Studija uz ove dopune može smatrati prihvatljivom.

Imajući u vidu navedeno sud prije svega cijeni neosnovanim, dijelom i paušalnim prigovor neblagovremenosti tužbe, a i prigovor neurednosti tužbe.

Odredba člana 37 stav 4. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/03 i 38/09) propisuje da je u skladu sa Zakonom o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 2/98 i 48/99) nadležno ministarstvo dužno obavijestiti javnost o donesenom rješenju u postupku po zahtjevu za izdavanje okolinske dozvole.

Shodno ovoj zakonskoj odredbi tuženi je osporeno rješenje od 12.07.2017.godine bio dužan dostaviti svim onim licima kojima je uputio akt od 06.02.2017.godine o namjeri izgradnje male hidroelektrane, stanovnicima, svim zainteresiranim subjektima i nevladinim organizacijama koje je pozvao na javnu raspravu, a među njima i tužitelju i time im omogućiti da zaštite svoja prava i pravne interese kao što propisuju odredbe članova 8, 11 i 141 Zakona o upravnom postupku i čemu tužba osnovano prigovara. Međutim tuženi rješenje od 12.07.2017.godine dostavlja investitora predmetnog objekta „EKO-VAT“ d.o.o. Jablanica, Općini Jablanica i Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, što je i naznačeno na rješenju pa obzirom da nije ispunio svoju zakonsku obavezu, to se prigovor neblagovremenosti tužbe ukazuje neosnovanim.

Tuženi se u pogledu neblagovremenosti tužbe poziva i na obavijest ovog suda broj: 09 O U 029233 17 R od 08.09.2017.godine, koja je data na traženje tuženog o tome da li je pokrenut upravni spor protiv predmetnog osporenog rješenja tuženog od 12.07.2017.godine. Podaci su dati na dan 08.09.2017. godine i to vezano za lica kojima je rješenje dostavljeno „EKO-VAT“ d.o.o. Jablanica, Općini Jablanica i Federalnoj upravi za inspekcijske poslove koja lica nisu pokrenula upravni spor protiv tog akta, ali ne i u pogledu tužitelja kome tuženi i pored zakonske obaveze nije dostavio osporen akt.

Potpuno je nerazumljiva tvrdnja tuženog da je u ovom slučaju neprimjenjiv Zakon o pristupu informacijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 32/01 i 6/11) čije odredbe obavezuju organ koji raspolaže informacijom da tražiocu pruži istu, u ovom slučaju rješenja tuženog od 12.07.2017.godine, tim prije jer je na to tuženi obavezan navedenom odredbom Zakona o zaštiti okoliša.

Neosnovan je i prigovor tuženog o neurednosti tužbe jer član 48 Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 2/98 i 48/99) propisuje da je stranka lice koje radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo da učestvuje u postupku o čemu po prijavi takvog lica u postupak rješava organ koji vodi postupak a na osnovu materijalnog propisa kojim je predmetna oblast regulisana, tako da zbog ne označavanja investitora u tužbi kao zainteresiranog lica tužba nije neuredna.

Tužbene prigovore da je tuženi donoseći osporeno rješenje postupio protivno odredbama članova 3, 10, 36 i 40 Zakona o zaštiti okoliša sud cijeni osnovanim stoga što iz spisa predmeta i navedenog proizilazi da tuženi nije postupio u potpunosti niti po odredbi člana 10 stav 1. Zakona niti po odredbama člana 36 tog Zakona i nije u skladu sa tim odredbama omogućio ostvarivanje prava na zdrav okoliš kako to definiše član 3 i član 40 Zakona.

Uz to sud uočava da iz stanja spisa, kao ni iz obrazloženja osporenog rješenja nije vidljivo da li je tuženi postupio u skladu sa Izvještajem i brojnim zaključcima članova stručne Komisije za ocjenu Studije uticaja na okoliš za predmetni objekat, odnosno da li su istaknute primjedbe u Izvještaju ugrađene u Studiju uticaja na okoliš.

Nadalje, u spisu se nalazi Ugovor o koncesiji za korištenje vode rijeke Doljanke i javnog dobra sa ciljem proizvodnje električne energije izgradnjom male HE „Zlate“ instalirane snage 3,2 MW Općina Jablanica, zaključen između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, kao koncesora i tužitelja kao koncesionara u martu 2015.godine i prethodna vodna saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Hercegovačko-neretvanske županije/kanton broj: UP/I-11-05-27-181-2/14 od 10.03.2015.godine izdata investitoru u svrhu pribavljanja urbanističke saglasnosti za izradu projektne dokumentacije i nakon toga pribavljanja vodne saglasnosti na projektu dokumentaciju objekta mala HE „Zlate“ na vodotoku Doljanka instalirane snage 3,2 MW, koji su bili osnov za izdavanje okolinska dozvola broj: UP I 05/2-23-11-51/15 od 12.10.2015.godine investitoru „EKO-VAT“ d.o.o. Jablanica za malu hidroelektranu Zlate, instalirane snaga 3,12 MW, vodotok Doljanka, Općina Jablanica koja se podtačkom 1.1. dispozitiva osporenog rješenja od 12.07.2017.godine stavlja se van snage, ali ne i ista dokumentacija koju je investitor bio obavezan priložiti zahtjevu ali za malu hidroelektranu Zlate, instalirana snaga 4,52 MW za koju mu je tačkom 1. dispozitiva osporenog rješenja izdata okolinska dozvola.

Iz navedenih razloga sud tužbu i tužbene prigovore cjeni osnovanim i primjenom člana 36 stav 1. i 2. u vezi sa članom 28. stav 4. Zakona o upravnim sporovima odlučio je kao u izreci presude.

Tuženi će ponovni postupak provesti u svemu saglasno iznesenom pri tome će imati u vidu i druge prigovore istaknute u tužbi te će ponovno odlučiti u ovoj stvari i za svoju odluku dati potpune i pravno valjane razloge.

Tačnost cijevne ovjerava-potvrđuje

SUDIJA
Prez. sudija Aida Šabanović s.r.

POUKA: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

